

786 (16x6)-7

2. aus

Franku novada
LATVIEŠU DP
DZIESMU
DIENA

FIŠBACHĀ pie
 NURNBERGAS
 - 30. JŪNIJĀ 1946.g.

115845

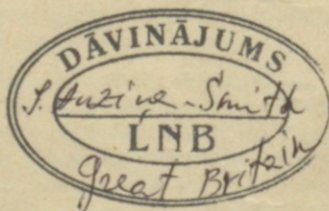
0302060510

FRANKU NOVADA
LATVIEŠU DP DZIESMU DIENA

Fišbachā pie Nirnbergas

1946. g. 30. jūnijā.

*

Authorized by UNRRA

Atbildīgais redaktors J. Poruks

Doc. J. Sternberga vāks

A. Kreišmaņa schēmas

Iespiests 3000 eksemplāros F. Willmy G. m. b. H. spiestuvē

Nirnbergā 1946. g. jūnijā

Izdevējs Franku novada latviešu D. P. dziesmu dienas rīcības komiteja.

Ievadam . . .

Atstājot dzimtenes sētas un druvas, mēs smagu sirdi apzinājāmieš, ka zaudējam ļoti daudz un ka skaistā, bagātā, brīvā dzīve varbūt nekad vairs tāda neatgriezīsies. No brīviem cilvēkiem, kas paši lemj savas gaitas, mēs kļūvām par objektiem, par lietām, kas stumdāmas un grūstāmas pēc svešām gribām. Mēs bijām spiesti šīm gribām pakļauties, daudzkārt nespēdami lemt pat par juntu virs galvām un miesas vajadzību minimu. Tad mēs pieķērāmieš tai humānajai varai, kas bez sevišķa nopelna no mūsu puses rūpējās, lai mēs materiāli neaizietu bojā, kas mūs baro un apgērbj. Mēs esam pateicīgi par so cēlo labdarību un gribetu pierādīt šo pateicību arī darbos. Mēs negribam būt vienīgi apkopjami objekti, bet dzīvi, uzbūves darbam spējīgi cilvēki. Bez dzimtenes, bez valsts, bez materiālām vērtībām, ar ārēji saraustītām ģimenes un tautas kopības saitēm mēs no Baltijas jūras, no Daugavas, Lielupes un Gaujas krastiem esam tomēr paņēmuši līdz šai svešajā negribētās viesmīlības zemē savu darba un morālo tikumu, savas parašas, kas mūs kā latviešus vienojušas gadu tūkstošiem, savas garīgās slāpes pēc gaismas un dailes, savu ticību taisnībai, savu valoda un savu dziesmu. Mēs gribam nevien ņemt, bet reiz arī dot, mēs gribam nevien klausīt, bet reiz arī lemt. Mēs gribam sevi rūdīt un stiprināt miesīgi un garīgi un saglabāt visas latvieša spējas, kamēr pienāks šis reiz. Mēs esam pārliecināti, ka nekas mūs nesalauzīs un ka no šīm beidzamajām, dārgākajām no dzimtenes līdzī paņemtajām garīgajām mantām mēs nezielosim uz svešiem altāriem nekā. Tikai tās paturēdami, mēs varam visi ziedoties nākamībai, kas vēl jāizceina.

Šīs dziesmas, ko šodien dziedam, šie vainadziņi ap galvām, rotas un tērpī ir tā spēka ārējās zīmes, kas mūs vieno un uztur. Tie atgādina vispirms mums un liek varbūt pa daļai nojaust arī mūsu cienījamiem viesiem to daudz lielāko latviešu tautas savdabīgo stiprumu, kad vispārējos dziesmusvētkos Rīgā klausījās simttūkstoši un uz estrādes stāvēja divdesmit-tūkstošu liels tautas koris. Latvieša dabā nav reibt līdz aizmirstībai raibā karnevālā, sajūsmināties milzu arēnās par vēršu cīņām un boksa sacīkstēm, bet vasarā ik Latvijas novadā birztaļās šalca dziesmas, un latvietis klausījās šīs šalkšanas burvībā. Dziesmā viņš paņēma šo šalkoņu svešumā līdz savā sirdī. Par daudzām tur pamestajām mantām viņš ir pa daļai gandarīts ar apziņu, ka viņā dzīvo un līdz skan kā aktīvs gara dzīves līdzveidotājs tautas gara mantu pārbagātais pūrs, ko citas kultūras tautas mēchanizētās dzīves trauksmē aprakušas archīvu putekļos. Savāktās latvju tautas dainas 60 000 pamatdziesmās ar 900 000 variantiem un 10 000 tautas dziesmu

melodijas mums ir nevien kuriozs folkloras kalns, kas atspoguļo senlatvieša dzīvi visās darba un sadzīves nozarēs cauri gadu simteņiem, bet joprojām dzīvs mantojums, avots dzejai, mūzikai. Tas krāso latvieša pasaules uzskatu, piešķir viņa garīgajai un sabiedriskajai stājai savdabīgus vaibstus. Kā senais grieķis iekalis sevi marmorā dieviem līdzīgu, tā senais latvietis savu Balto tēvu iznēsājis cauri mūžiem savā dainā.

Pēc diviem trimdas gadiem šis ir pirmais mēģinājums miniatūrā sasaukties latviešiem viena novada robežās un kā mazā illūzijā vienu dienu justies ne bezpersoniskiem DP, bet tautai ar savu personisko stāju, tradīcijām un vērtībām. Protams, ne aktīvie, ne pasīvie dalībnieki nepretendē šeit patlaban pieredzēt kvalificētu mākslas demonstrāciju, tādām uzdevumam plekšnoteikumi ir pārāk nelabvēlīgi. Taču šī mazā improvizācija samērā vēl pārsniedz mūsu pašreizējo rocību. Tāpēc tā lai ir mūsu svētku diena.

Tuvie un tālie draugi, esiet visi sveicināti mūsu mazajos svētkos, esiet visi vienoti vienā lielā domā:

Dievs, svētī Latviju!

Svētku norises plāns
un
koncerta programma

*

Svētku norises plāns

28. jūnijā		
plkst. 18.00		M. Zīverta „Ķīnas vāze“, teātra izrāde Mercfeldes latviešu no- metnes teātrī.
29. jūnijā		
plkst. 7.00		Brokastis dziedātājiem apmešanās vietās.
„ 8.00		Kopkoņa ģenerālmēģinājums Fišbachas latviešu no- metnes teātra zālē.
„ 8.30		Brokastis goda viesiem.
„ 12.30		Pusdienas dziedātājiem un goda viesiem.
„ 14.00		Latviešu mākslas skates atklāšana.
„ 17.00		Vakariņas dziedātājiem un goda viesiem.
„ 18.00		R. Blaumaņa „Launais gars“ Fišbachas latviešu no- metnes teātrī.
30. jūnijā		
plkst. 6.00		Kopkoņa mēģinājums dziesmu dienas laukumā.
„ 8.30		Brokastis dziedātājiem un goda viesiem.
„ 9.00		Pareizticīgo dievkalpojums Mercfeldes latviešu no- metnes baznīcā.
„ 10.00		Romas-katoļu dievkalpojums Fišbachas latviešu no- metnes baznīcā.
„ 11.00		Ev-luterāņu dievkalpojums ar garīgu koncertu Fišbachas ciema baznīcā.
„ 13.00		Pusdienas dziedātājiem un goda viesiem.
„ 14.00		Sporta priekšnesumi Fišbachas latviešu no- metnes sporta laukumā.
„ 16.00		Latviešu rakstnieku stunda Fišbachas latviešu no- metnes teātra telpās.
„ 17.00		Vakariņas dziedātājiem un goda viesiem.
„ 19.00		Dziesmu dienas košu koncerts dziesmu dienas lau- kumā Fišbachas latviešu no- metnē.
„ 22.00		Viesīga saudzīve košu dalībniekiem, goda viesiem un dziesmu dienas rīkotājiem Fišbachas no- metnes lau- kumā.

DZIESMU DIENAS KONCERTA PROGRAMMA

I

1. Dziesmu dienas atklāšana — Dziesmu dienas rīcības komitejas prezidija priekšsēdētāja J. Poruka uzruna.
2. Dievs, svētī Latviju! K. Baumanis
Diriģē: prof. Ād. Ābele.
3. Dāvida 19. dziesma E. Melngailis
Diriģē: brīvmāksl. J. Ūdris
4. Beverīnas dziedonis J. Vītols
Diriģē: doc. F. Valdmanis
5. Gaismas pils J. Vītols
Diriģē: brīvmāksl. A. Kalnājs
6. Senatne E. Melngailis
Diriģē: brīvmāksl. J. Ūdris
7. Latvju himna A. Kalniņš
Diriģē: doc. F. Valdmanis
20 min. starpbrīdis

II

8. Latvija daiļā V. Ozoliņš
Diriģē: brīvmāksl. J. Ūdris
9. Ceļš uz dzimteni J. Zālītis
10. Latvija P. Barisons
Diriģē: brīvmāksl. A. Kalnājs
11. Bīrzīm rotāts V. Dārziņš
Diriģē: doc. F. Valdmanis
12. Laulukoor „Kalev ja Līndast” M. Hermann
Diriģē: brīvmāksl. A. Kalnājs
13. Valiok, dalģell! Juozas Strolia
Diriģē: brīvmāksl. J. Ūdris
14. Dziedot dzimu, dziedot augu A. Kalniņš
Diriģē: doc. F. Valdmanis
20 min. starpbrīdis.

III

15. Rīgas torņa gala zīle E. Melngailis
Diriģē: brīvmāksl. J. Ūdris
16. Pūt, vējņi! A. Jurjāns
17. Kuņš putniņis dzied tik koši J. Kalniņš
Diriģē: brīvmāksl. A. Kalnājs
18. Div' pļaviņas es nopļāvu J. Graubiņš
Diriģē: brīvmāksl. J. Ūdris
19. Jāņu vakars E. Melngailis
20. Dziesmu dienu noslēgums
21. Tev mūžam dzīvot, Latvija J. Mediņš
Diriģē: prof. Ād. Ābele,

Pirmās dziesmu dienas svešumā

Līdz ar Rietumu Sabiedroto ienākšanu Vācijā latviešu bēgļu nometnēs atplauka līdz tam apslāpētā kultūrālā un sabiedriskā rosiņa. Vairs nebija to, kam katra brīvā doma un vārds bija neiedomājams noziegums. Latvietis iespēju robežās atkal varēja brīvi domāt, runāt un veidot savu dzīvi.

Sāka veidoties dažādi kultūrāli pasākumi. Daudzās nometnēs nodibinājās kori vai citādi dziedātāju ansambļi. Par spīti nošu un profesionālu dziedātāju trūkumam atkal atplauka dziesmu gars. Tā nebija dzimtene, bet svešums, kur skanēja latviešu dziesma. Svešumā dziedātā dziesma ne tikai vienoja dziedātājus un klausītājus, bet arī stiprināja mūs visus ticībā mūsu nākotnei. Mazā latviešu tauta kļuva pazīstama tautām, kas par mums zināja ļoti maz, bet vēl mazāk par mūsu spējām un kultūru. Neskaitāmie cildinājumi bija labākais godinājums latviešu dziesmai, latviešu tautai. Drīzā laikā kori sasniedza tādu gatavības pakāpi, ka varēja sniegt pastāvīgus koncertus. Sajūsma par latviešu dziesmu auga. Ieguva netikai klausītāji, bet arī dziedātāji. Koncertos gūtie panākumi un atziņas, ierosinājums un pamudinājums turpmākam darbam. Nedrošība bija pārvarēta. Klausītāju sirdis iekarotas.

Nākošais solis bija plašāka veida mūzikāli sarīkojumi, kā tas bija dzimtenē. 1946. g. 21. februārī Franku novada latviešu nometņu apvienības kopsēdē radās doma par dziesmu dienu sarīkošanu Franku novadā. Ierosinājums rada kopsēdes dalībnieku atsaucību. Kopsēdē arī izvēlēja dziesmu dienu pagaidu rīcības komiteju. Tā tūlīt stājās darbā un nākamā Franku novada latviešu nometņu pārstāvju kopsēdē sniedza sīku ziņojumu par dziesmu dienu sarīkošanas iespēju. Sākās intensīvs darbs. Notika vairākas koru diriģentu, komiteju pārstāvju un sabiedrisko darbinieku apspriedes. Tajās pārsprieda visus jautājumus, kas attiecas uz dziesmu dienu sarīkošanu. Visi dalībnieki atzina dziesmu dienu vēlamību. Sākās priekšdarbi dziesmu dienām. Kori cītīgi iestudēja dziesmas, bet rīcības komiteja un prezidijs veica lielu tehnisku un organizatorisku darbu. Pavisam notika 7 rīcības komitejas kopsēdes un daudzas prezidiju sēdes. Koru vajadzībām Dziesmu dienu rīcības komiteja izdeva koru dziesmu krājumu, kurā uzņemtas 44 jauktā koru un 1 vīru koru dziesma. Tā ka pašreiz ārkārtīgi jūtams koru dziesmu trūkums, krājums izdots lielākā eksemplāru skaitā.

Atsaucība dziesmu dienām bija tik liela, ka dažus korus pat nevarēja uzņemt dalībnieku skaitā. Tagad pēc vairāku mēnešu darba latviešu dziesmu draugi skandina mūsu skaistākās dziesmas. To skaits, salīdzinot ar mūsu dziesmu pūru, nav liels, jo parāk īss bija sagatavošanas laiks, kā arī daudzas grūtības un šķēršļi.

Franku novada latviešu DP pirmajā dziesmu dienā 1946. g. 30. jūnijā Fišbachā piedalās 12 Franku un kaimiņu novada latviešu kori ar 655 dziedātājiem. Dziesmu dienas atkārtojums 7. jūlijā notiks Baireitā, 21. jūlijā Ansbachā un 4. augustā — Eichstetē.

Franku novada latviešu D. P. dziesmu dienas rīcības komiteja

Prezidijs

- Priekšsēdētājs komponists Jēkabs Poruks, Fišbachas latviešu
nometnes vecākais, L.C.P. loceklis.
Priekšsēdētāja vietnieks Dipl. Ing. Roberts Nīkurs, Franku
novada latviešu nometņu apvienības ģenerālsekretārs.
Sekretārs redaktors Leons Rumaks, Franku novada latv. nom. apv.
preses referents.
Kasieris mag. math. Eduards Dīnvalds.
Brīvmākslinieks komponists Arnolds Kalnājs, Mercfeldes latv. nom.
koŗa diriģents.
Brīvmākslinieks docents Dr. Ferdinands Valdmanis, Fišbachas latv.
nom. koŗa diriģents.

Goŗa virsdiriģents

Prof. Ādolfs Ābele, Ambergas koŗa diriģents.

Virsdiriģenti

- Brīvmākslinieks komponists diriģents Arnolds Kalnājs.
Brīvmākslinieks diriģents Jānis Ūdris.
Brīvmākslinieks diriģents Dr. Ferdinands Valdmanis.

Komitejas locekļi

- Aldiņš Voldis, Filzekes koŗa diriģents.
Austriņš Pēteris, Vircburgas latv. ņom. pārstāvis
Banders Pēteris, Vircburgas koŗa diriģents.
Bergins J., Filzekes latv. komitejas pārstāvis.
Bērziņš Jānis, skolotājs, Rotenburgas komitejas pārstāvis.
Dūmiņš Jānis, Rotveilas koŗa diriģents
Freivalde Velta, Ansbachas koŗa diriģente.
Grebežs Jānis, Augsburgas koŗa diriģents.
Hofmanis Rūdolfs, Fišbachas latv. nom. laikr. „Vēstis“ redaktors.
Kalniņš Rolands, Dipl. Ing., Baireitas komitejas pārstāvis.
Kļaviņš Nikolajs, Eichstetes komitejas pārstāvis, L.C.P. un BALP loceklis.
Kordons Evalds, Mercfeldes latv. nom. vecākais.
Lange A., Augsburgas koŗa diriģents.
Lapše Valfrīds, Rotenburgas koŗa diriģents.
Lēsiņš Knuts, redaktors, mūzikas kritiķis.
Linde Alberts, Augsburgas koŗa diriģents.
Lūsis Arnolds, mācītājs, Streitbergas komitejas pārstāvis.
Ozols Rolands, redaktors.
Patvaldnieks Eduards, Ambergas komitejas pārstāvis.
Puisens Jānis, Eichstetes koŗa diriģents.
Roga Arijs, Dipl. Ing. Ansbachas komitejas pārstāvis.
Rozentāls Ludis, Dipl. Ing., Ansbachas komitejas pārstāvis.
Starcs Pēteris, profesors.
Strauss Jānis, Dipl.-architekts, Augsburgas komitejas pārstāvis.
Turks Jānis, mācītājs, Mercfeldes latviešu nometnes kultūras un izglītības
daļas vadītājs.
Viķele Elza, Streitbergas koŗa diriģente.

Fišbachas-Mercfeldes latviešu D. P. dziesmu dienas rīcības komiteja

- Priekšnieks komponists Poruks Jēkabs, Fišbachas latv. nom.
vecākais.
Priekšsēdētāja vietnieks Kordons Evalds, Mercfeldes latv. no-
metnes vadītājs.
Sekretārs Hofmanis Rūdolfs, redaktors.

Komitejas locekļi:

- Ābele Ernests vidusskolas direktors, izglītības nozares vadītājs Fiš-
bachas latv. nometnē.
Āboliņš Voldemārs, gleznotājs-dekorators.
Amols Gustavs, režisors Fišbachas latv. nom. teātrī.
Bebris Jānis, Mercfeldes latv. nom. futbola sekcijas vadītājs.
Birnbauņa E., Fišbachas latv. nom. dāmu komitejas priekšniece.
Birnbauņš Kārlis, Dipl. Ing. silv., Fišbachas latv. nom. iekšējās kārtības
un dzīvokļu nozares vadītājs.
Damroze Arturs, arch.
Ducmanis Pauls, Mercfeldes latv. nom. pamatskolas pārzinis.
Dučkēna Austra, Fišbachas latv. nom. dāmu komitejas vicepriekšniece.
Eglītis Viktors, Fišbachas latv. nom. policijas priekšnieks.
Ekmanis Roberts, Dipl. Ing.
Geistauts Toms, Ing.
Grigors Arturs, Nīcas skautu novada priekšnieks.
Grinvalds Eduards, Mercfeldes latv. nom. sarīkojumu daļas vadītājs.
Gulbis Alfrēds, mācītājs, kultūras nozares vadītājs Fišbachas latv. nometnē.
Jansons Jānis, Mercfeldes latv. nometnes dzīvokļu un darbnīcu daļas va-
dītājs.
Kramiņš Frīdrihs, mācītājs.
Kreišmanis Andrejs, arch.
Lazda Zinaīda, dzejniece.
Leimanis Juris, Dipl. arch.
Liepiņš Aleksandrs, sportists.
Nātrina Elza, fiziskās audzināšanas skolotāja.
Norgello, Dr. med. Fišbachas latv. nom. slimnīcas direktors
Osīs Jānis, Komercskolas vadītājs Mercfeldes latv. nom.
Ošiņš Jēkabs no Mercfeldes latv. nom.
Ozoliņš Rūdolfs, Fišbachas latv. nom. administr. nod. vadītājs.
Pudāns Juris, prāvests, profesors.
Puravs Arturs, Mercfeldes latv. nom. darba nodaļas vadītājs.
Puriņš Rūdolfs, daiļamatnieks.
Puriņš Viktors, Mercfeldes latv. nom. administr. daļas vadītājs.
Roziņš Arnolds, režisors Mercfeldes latv. nom. teātrī.
Šķērbēle Jānis, Mercfeldes latv. nom. saimn. daļas vadītājs
Smits Ervīns, agronoms, Mercfeldes latv. nom. vadītāja vietnieks.
Šternbergs Jānis, mākslinieks-grafiķis, docents.
Upatnieks Ringolds, sporta nozares vadītājs Fišbachas latv. nom.
Zeltiņš Teodors, Fišbachas latv. nom. saimn. nozares vadītājs.
Zibners Harijs, Bavārijas latviešu tautskolu inspektors.

Fišbachas dziesmū dienas informācijas birojs

Vadītājs Ozols Pēteris.

Vadītāja I palīgs Reinfelds Jānis.

Vadītāja II palīgs Grotiņš Imants.

Darbinieki: Briedis, Ceriņa Maiga, Gedaminska Irēna, Jaunkalniete Marieta, Lasmanis Alfrēds, Pence Anita, Reizniece Nora, Šūmane Arija. **Dziesmu dienas laukuma komandants** Grigors Augusts, Nīcas skautu novada priekšnieks. Komandanta palīgs Turlajs Pauls, Trikātas skautu vienības priekšnieks.

FRANKU NOVADA PIRMĀS LATVIEŠU DZIESMU DIENAS KORĪ UN DIRIĢENTI

Goda virsdiriģents prof. Ādolfs Ābele.

Virsdiriģents Arnolds Kalnājs.

Virsdiriģents brīvmākslinieks doc. Ferdinands Valdmanis dzimis 1910.g. 30. janvārī Rīgā. Beidzis Latvijas konservātorijas bazūnes klasi 1934.g. Spēlējis Rīgas radiofona un Nac. operas orķestrī. 1941.gadā ievēlēts Latvijas konservātorijā par bazūnes klases vadītāju-docentu. 1942. gadā beidzis L. U. medicīnas fakultāti un strādājis par ārstu vēža klinikā Rīgā. Speciālizējies rentgenoloģijā un staru terapijā.

Virsdiriģents brīvmākslinieks Jānis Ūdris dzim. 1905.g. 9. novembrī Cēsu apr., Sērmukšu pagastā. No 1925—1930.g. studējis L. U. filoloģijas un filozofijas fakultātē. No 1930.—1938.g. mācījies Latvijas konservātorijā pie prof. P. Jurjāna dziedāšanu un beidzis pilnu kursu, iegūstot brīvmākslinieka gradu. Vadījis Rīgā dažādu sabiedrisku organizāciju un iestāžu korus. Darbojies par virsdiriģentu 1943.g. vasarā novada dziesmu dienā Ogrē un par locekli Rīgas novada dziesmu svētkos Rīgā.

Ambergas koris diriģenta prof. Ā. Ābeles vadībā dibināts 1945.g. septembrī. Korī 53 dalībnieki. Koris sarīkojis vienu atklātu koncertu un piedalījies 11 dažādos sarīkojumos.

Ansbachas latv. koris. Diriģente Velta Freivalde. Diriģente dzimusi 1911.g. 13. aprīlī, Skujenē, beigusi Jelgavas skolotāju institūtu. Latvijas laikā strādājusi par skolotāju un vadījusi Kastrānes izglītības biedrības kori. Pašreiz vadītājā korī 60 dziedātāju, tas dibināts 1945.g. septembrī Nirnbergā un sākumā bijuši 35 dziedātāji. Koris sniedzis vienu patstāvīgu koncertu un piedalījies vairākos sarīkojumos.

Altneuhauzenas-Filzekas latv. koris. Diriģents Valdis Aldiņš.

Diriģents dzimis 1916.g. 9. aprīlī. Studējis L. U. matemātikas fakultātē. Vadījis Sēlpils lauksaimniecības biedrības kori, ar kuŗu piedalījies arī vispārējos dziesmu svētkos Latvijā. Tagad vadītājā korī 50 dziedātāju, tas dibināts 1945.g. novembrī.

Koris, pārvarot neskaitāmas grūtības, jau paspējis pašu iekārtotajā zālē sniegt 2 patstāvīgus koncertus un piedalījies vairākos citos sarīkojumos.

Augsburgas Hochfeldes koris. Diriģenti Alberts Linde un Jānis Grebežs.

Diriģents Alberts Linde dzim. 1917. g. 2. februārī. Beidzis Rīgas valsts skolotāju institūtu. Mūzikā papildinājis 2 gadus pie prof. Jēkaba Vitoliņa. Vadījis Rīgas pilsētas II pamatskolas kori, 4. Valmieras kājn. pulka kori un Lažas pag. jauktu kori.

Diriģents Jānis Grebežs dzim. 1912. g. Aglonas pagastā. Beidzis Daugavpils skolotāju institūtu, studējis, L. U. tautsaimniecības fakultātē. Vadījis Vārkaavas, Jaun-Aglonas un Aglonas ģimnaziju korus.

Pašreiz vadītājā korī 52 dziedātāji, dibināts 1945. g. 10. oktobrī. Sniedzis vienu patstāvīgu koncertu un piedalījies daudzos citos sarīkojumos.

Baireitas latv. koris. Kori jau no dibināšanas dienas, t. i. 1945. g. 11. jūlijā, vada brīvmāksl. Jānis Ūdris. Korī 52 dziedātāji. Sniedzis 2 patstāvīgus koncertus un kuplinājis vairākus sarīkojumus Baireitā un apkārtnē.

Eichštetes-Rebдорfes latv. koris. Diriģents Jānis Puisēns.

Diriģents dzim. 1915. g. 27. aprīlī. Pirmo mūzikālo izglītību guvis Daugavpils tautas konservātorijā. Vēlāk prof. Vanadzīņa ērģeļu klāses audzēknis Valsts konservātorijā. Strādājis vairākās draudzēs par ērģelnieku un vadījis Drizēnu aizsargu nodaļas kori.

Pašreiz vada Eichštetes un Rebдорfas korus un dubultkvartetu „Dzimtene“. Abi kori dibināti 1945. g. augustā. Eichštetes korī 51 dziedātājs un Rebдорfas korī 32 dziedātāji. Kori snieguši 3 patstāvīgus koncertus un kuplinājuši vairākus sarīkojumus.

Fišbachas latv. koris diriģenta brīvmāksl. doc. Dr. Ferdinanda Valdmāņa vadībā dibināts 1945. g. 16. jūlijā. Koris uzsācis darbību ar 65 dziedātājiem. Pirmo patstāvīgo koncertu sniedzis 1945. g. 12. augustā Fišbachā un tā atkārtotumu poļu militārā nometnē. Otro patstāvīgo koncertu sniedzis 1946. g. 5. maijā un tā atkārtotumu Amerikāņu Sarkanā krustā Nirnbergā. Nometnē kuplinājis ar dziesmām daudzus svētkus un svinības. Korī 70 dziedātāji.

Merefeldes latv. koris „Dziesmu vairogs“. Diriģents brīvmāksl. Arnolds Kalnājs. Korā sākumi meklējami 1945. g. augustā, apvienojoties 3 Firtas latviešu nometnēm. Korī 76 dziedātāji. Jau 2. septembrī koris koncertējis Pāvila baznīcā. Vēl rosīgāka kļuvusi korā darbība pēc 16. decembra, kad nosprauda stingru darbības plānu. Savu nosaukumu „Dziesmu vairogs“ koris ieguvis 1946. g. 6. janvārī. Pirmais patstāvīgais koncerts 1946. g. 10. martā Firtas teātra namā. Pēc tam uzaicināts dziedāt Nirnbergas tiesas preses pārstāvjiem Fābera pilī. Bez tam koris sniedzis vēl 4 patstāvīgus koncertus apkārtējām nometnēm un vairākkārt kuplinājis dažādus sarīkojumus.

Rotenburgas latv. koris „Dzimtenes atbalss“. Diriģ. Alfrēds Lapše. Diriģents dzimis 1908. g. Rīgā. Beidzis Latvijas konservātoriju. Darbojies „Dainas“, Izglītības biedrības un Iekšmisijas koros. No 1936. g. bijis E. Vignera institūta par klavieru un teorētisko priekšmetu klases vadītāju. Komponējis korā dziesmas, duetus un solo dziesmas. Pašreiz vadītājā korī 32 dziedātāji. Korā pirmsākumi meklējami Ansbachā, kur to diriģējis Aleksandrs Selga. Koris savas gaitas turpinājis Rotenburgā, kur arī piedalījies dažādos sarīkojumos.

Rotveilas latv. koris. Diriģents Jānis Dūmiņš. Diriģents dzimis 1895. g. 23. aprīlī Skaistkalnes pag. Strādājis vairākās Latvijas skolās par pārzini un bijis skolas koru diriģents. Līdz izbraukšanai no Latvijas

strādājis Skaistkalnē, Bauskas apriņķī, kur noorganizējis Bauskas novada dziesmu svētkus un ar savu kori, sākot no 1926. gada, piedalījies visos vispārējos dziesmu svētkos. Dūmiņš ir arī Rotveilas korā dibinātājs, kurā sākumā bijusi 22 dziedātāji. Tagadējā korā sastāvā ir dziedātāji no koriem „Dziesmu vara“ un „Dziedonis“, kopā 45 dziedātāji. Koris sniedzis 8 patstāvīgus koncertus un piedalījies vairākos citos sarīkojumos franču zonā.

Streitbergas latv. koris. Diriģente Elza Viķele dzim. 1917. g. 27. jūlijā. Skolotāja. Viņas vadītajā korī 18 dziedātājas.

Dziesmu dienas dalībnieki

Ambergas latviešu koris

Soprāni: Ābele Zinaīda, Avotiņa Milda, Dombrovska Katrine, Eina Inga, Hramova Eiženija, Kopļi Elīze, Lāčplēse Ieva, Lasmane Anna, Logina Barbara, Minčenko Halma, Ozoliņa Anlīze, Parlin Elli, Pavlovska Hermine, Pilicka Alvine, Prindule Arijā, Rozenberga Elvīra, Tarkin Marija, Wahtrik Pauline, Viņola Alma, Zeļenko Vera.

Alti: Aavekukk Evi, Emsiņa Marija, Griķe Veronika, Kroll Linda, Marand Svetlana, Niče Irma, Perechvaļska Izaida, Pētersone Milda, Prelvice Austrā, Robiņa Alma, Solotka Marija, Stermane Ruta, Valdovska Emilija, Varkale Alma, Vilka Ludmilla.

Tenori: Blāķis Voldemars, Ķeņģis Roberts, Ķiecis Jānis, Mauriņš Arnolds, Niedra Eduards, Osis Jānis, Pujāts Krišs, Zeļenko Pēteris.

Basi: Boass Leonards, Graudiņš Kārlis, Krautmanis Viktors, Kuk Jaak, Mantinieks Arvids, Paju Edgar, Patvaldnieks Eduards, Riekstiņš Nikolajs, Rinkuss Verners, Švarcs Voldemars.

Ansbachas latviešu koris „Dziesmu vairogs“

Soprāni: Auniņa Anna, Auziņa Olga, Celiņa Elvīra, Ielaidne Antonija, Jēkabsons Lilija, Kažociņa Elza, Legerte Anna, Mangule Otilija, Neimane Valija, Norkuse Marija, Ozola Irmgarde, Piebalga Maīga, Rude Amalija, Runce Lidija, Siņicka Vera, Sūrmane Irena, Stope Anna, Tramdacha Zīnta, Vaikeviče Erna, Viļemsons Valija, Zēmele Magdalēna, Ziverte Amalija.

Alti: Bika Rita, Biseniece Viktorija, Caune Elza, Gudrā Lilija, Hermanovska Otilija, Neimane Ingeborga, Neimane Marta, Paupe Anna, Ramane Vilma, Reka Elza, Rozentāle Dzidra, Šmite Elza, Tramdacha Valija.

Tenori: Auniņš Rūdofls, Dobelis Miervaldis, Harju Arvids, Harju Laimons, Hazenfūss Kurts, Kalniņš Kārlis, Klajums Jēkabs, Klīmanis Jānis, Krauze Arijis, Malta Vilis, Mitāns Edgars, Straumēns Gustavs, Viļemsons Jēkabs.

Basi: Āboliņš Nikolajs, Cīrulis Jānis, Gailītis Pēteris, Jēkabsons Jānis, Kalniņš Jānis, Kitners Hermanis, Kokars Henriks, Rauska Jānis, Reks Arvids, Roga Arijis, Siliņš Juris, Virziņš Edgars.

Augsburgas Hochfeldes nometnes latviešu koris

Soprāni: Asberga Otilija, Dāme Meta, Dobkalne Marta, Eglīte Anna, Gobiņa Milda, Grebeža Bronislava, Jevgļevska Jadviga, Kavaševska Lonija, Krastiņa Irma, Kroģere Elza, Lāce Alma, Miķelsone Ārija, Miķel-

sone Ilga, Ozdiņa Līze, Ozoliņa Olga, Pārupe Lonija, Perlova Antonija, Pliķe Ausma, Rudzāte Genoveva, Sece Zenta, Stelberga Zelma, Snepste Jevdokija, Tuime Ausma, Zameiķe Hilda.

Alti: Aiše Helēna, Bogdānova Minna, Darkeviča Ausma, Dzijleja Olga, Jaunzeme Teofilija, Korbe Emīlija, Lange Ausma, Lange Ērna, Liepiņa Marta, Pliķe Milda, Richtere Valerija, Steinberga Alīse, Vijuma Zelma.

Tenori: Briģis Kārlis, Dūrējs Jānis, Freibergs Jānis, Gailītis Valdis, Ozols Jānis, Ruģelis Imants, Staško Kārlis, Zalpēters Kārlis.

Basi: Bērziņš Vilis, Drulle Jānis, Kalvāns Jānis, Kuršinskis Imants, Pētersons Jānis, Rudzāts Vilis, Saule Eduards, Sulcs Roberts.

Baireitas latviešu koris

Soprāni: Avotiņa Anna, Avotiņa Helena, Bāra Rita, Bedrīte Alīde, Delle Ruta, Dzintare Karina, Eltermāne Malvīne, Kalēja Herta, Kalniņa Elga, Kļaviņa Vera, Kraukle Mirdza, Leksere Hilda, Misjuna Erika, Postniece Zigrīda, Ratniece Velta, Ūdre Mirdza, Zušmane Anna, Sēle Edīte.

Alti: Bērziņa Karīta, Bruvele Olga, Delle Emma, Kalniņa Ida, Kravale Meta, Lēmane Austrā, Mastiņa Silvija, Ringa Aleksandra, Siliņa Zenta, Vebere Elza, Ventere Lidija, Viksna Erika, Pēteršone Aleksandra.

Tenori: Ābols Augusts, Avotiņš Jānis, Bricis Alfrēds, Lazdāns Jānis, Majeviskijs Vilis, Ratnieks Jānis, Treicis Āolfs, Vimba Kārlis.

Basi: Dārziņš Arvīds, Kalējs Alfons, Kalniņš Rolands, Karpis Jānis, Kļaviņš Pēteris, Līcis Aleksandrs, Mastiņš Herberts, Pāvils Arturs, Šteinbergs Jānis, Reningers Jēkabs, Rutkovskis Aleksandrs, Venters Ādolfs, Zušmanis Dāvis.

Eichštetes—Rebdorfas latviešu koris

Eichštetes

Soprāni: Čakare Maiga, Desaine Emīlija, Druģe Mirdza, Drunka Laimdota, Gebharde Hildegarda, Krastiņa Milda, Ķauķe Velta, Ostrovska Drosme, Ozoliņa Malvīne, Pūisēna Aleksandra, Rīdeniece Lūcija, Sniedze Alīse, Strazdiņa Vilma, Steinberga Zelma, Sulce Valentīna, Ūdre Aleksandra, Veicherte Monika, Zāgerte Gaida, Ziemele Elza, Ziverte Vēra.

Alti: Bērziņa Ira, Dambē Hermīne, Jaunliniņa Mirdza, Kilasa Anīta, Michailova Irene, Mīlenberga Skaidrīte, Niedra* Zenta, Spāriņa Edīte, Stengele Erika, Zālīte Olga.

Basi: Dīriķis Jānis, Kagainis Jēkabs, Liepiņš Kārlis, Ruperts Volde-mars, Skuja Pēteris, Taube Arvīds, Ūdris Alberts, Zeipe Tāivaldis, Zīvertis Ernests, Zviedris Pēteris, Bukavs Alfons.

Tenori: Garklāvs Arvīds, Kagainis Richards, Koškulis Jānis, Lange Ludvigs, Markovskis Kārlis, Plucis Rūdolfs, Rendnieks Kārlis, Šilbergs Jānis, Švānfelds Matīss, Valainis Bronislavs.

Rebdorfas

Soprāni: Bīrņiķe Anastasija, Bleidere Marija, Brante Marija, Dunelle Marija, Eizenšmite Dzintra, Freimane Dzidra, Kīvesele Frīda, Pōle Hedviga, Rozentāle Zigrīda, Simbruka Irma.

Alti: Āboltiņa Anna, Čanka Biruta, Didričovs Elga, Lesniece Marta, Stojošā Lūcija, Stamere Pārsla, Šitka Elvira.

Tenori: Gulbis Aleksandrs, Gross Valijs, Knope Arvīds, Sesnieks Eduards, Sejiņš Kārlis, Šitka Voldemars, Valainis Jānis, Jekums Voldemars.

Basi: Branfs Aleksandrs, Brazis Romalds, Drozonoks Vladimirs, Gagainis Osvalds, Karpis, Jānis, Ozoliņš Nikolajs, Polis Antons.

Altneuhauzenas—Filzekas latviešu koris

Soprāni: Biezbārde Marta, Dreiberģa Vera, Ertmane Anna, Ezerkalne Anna, Garbunova Aleksandra, Mazjāne Zelma, Muceniece Elvīra, Ozoloņa Salomeja, Pelēkā Aida, Plūme Valija, Pokšāne Justīne, Preile Dzidra, Raņķe Silvija, Stumore Valija, Spēre Zenta, Trebo Lilija, Zirne Anna, Zagare Olga, Žagare Valda.

Alti: Balode Elfrīda, Bērziņa Valija, Lasmane Ella, Lendiņa Nadžeņa, Krūmiņa Erna, Kuplā Viktorija, Lūduma Šarlote, Rokule Zenija.

Tenori: Ancāps Aloizijs, Balodis Jānis, Bērziņš Ludvigs, Bruzulis Aleksandrs, Ciparsons Herberts, Dreiberģs Alberts, Janševičs Arnolds, Kuziks Arvīds, Ozoliņš Arturs, Petrevičs Arnolds, Rapiņš Kārlis, Rugājs Jānis, Teteris Modriņš.

Basi: Auziņš Arvīds, Balodis Visvaldis, Bergins Jānis, Jeriks Kārlis, Kārklīņš Alfrēds, Lilje Zanis, Pārums Jānis, Plūme Pēteris, Preilis Voldemars, Roģis Kārlis, Švāgers Oļģerts, Vilkins Voldemars, Vitkevičs Jānis.

Fišbachas latviešu koris

Soprāni: Anstipa Vilma, Baltmane Rita, Burģele Aija, Damroze Zenta, Eglīte Ludmilla, Jaunkalniete Ausma, Jirģena Rita, Jirģena Zigrīda, Ludeka Vera, Matisona Dagmāra, Muceniece Anna, Neiberģa Ligiņa, Paegle Olga, Siliņa Mirdza, Spunde Valija, Straume Erna, Svile Erika, Šmite Valija, Timmermane Valija, Tote Ilonija, Valdmane Terēze, Vēze Lidiņa, Viksne Leontīne, Vilenšone Vilma.

Alti: Ādamšone Anna, Dekmeijere Antonija, Gēringa Irma, Grīnblate Rita, Jansone Elma, Kronē Anna, Krustiņa Marta, Laudāme Austra, Lielkalne Dzidra, Liepiņa Milda, Ratfeldere Erna, Rudzīte Nīna, Strazdiņa Elza, Štolcere Aina, Vāciete Alma, Vedēja Velta, Vitiņa Olga.

Tenori: Birze Kristaps, Damroze Arturs, Galēns Jānis, Geištauts Toms, Kņubis Voldemars, Lebeckis Arvīds, Lielzuika Pēteris, Radovskis Roberts, Robiņš Ēriks, Rudka Antons, Svīlis Ēriks, Šturms Henrijs, Valuks Voldemars.

Basi: Burģelis Kristaps, Grāmatīņš Ēvalds, Gulbis Jānis, Jaunbērziņš Alberts, Jaunkalniets Valentīns, Ieviņš Pavils, Kalvāns Kārlis, Kraulis Viktors, Kreišmanis Andrejs, Lebeckis Antons, Millers Jānis, Putniņš Jānis, Ragainis Arvīds, Saldums Jānis, Staprāns Jūlijs, Trofimovs Vladimirs.

Mercfeldes latviešu koris „Dziesmu vairogs“

Soprāni: Anaide Ida, Augule Lilija, Beizaka Ērika, Brūvele Valentīne, Buivīda Marta, Dimitrijeva Džulija, Dzene Paulīne, Engizere Elfrīda, Freiberga Elza, Ivanova Skaidrīte, Jansone Emīlija, Krīškijane Romualda, Krūmiņa Enta, Lauce Linda, Martinšone Mirdza, Metuzale Leontīne, Puriņa Austra, Puriņa Olga, Sēja Marija, Skutāne Leontīne, Šulte Velta, Vandere Erna, Vildave Olga, Zalane Paulīne, Zuika Velta.

Alti: Auziņa Austra, Bērziņa Daina, Brože Valda, Čiževska Regina, Dundure Alvīne, Gargune Lidiņa, Ivanova Aina, Jēkabšone Zeltīte, Kallena

Julianna, Krūmiņa Ārija, Lapiņa Lūcija, Lidace Austra, Mieze Elvīra, Pampe Emīlija, Puķīte Elma, Puriņa Milda, Ruņģe Irina, Salne Anna, Strautiņa Auguste.

Tenori: Balks Arturs, Balks Jānis, Baders Visvaldis, Boris Ermanis, Feldmanis Fricis, Golvers Juris, Kalniņš Jānis, Kupševics Paulis, Landskis Evalds, Lidacis Arvids, Osis Jānis, Ozoliņš Pēteris, Sprincis Alfrēds, Sults Eriks, Timbra Arturs, Turciņš Otto, Veikšēns Jānis.

Basi: Bērstis Ēriks, Bleķis, Buivids Roberts, Dundurs Jānis, Kēnigvalds Andrejs, Krampis Artenijs, Kriķis Arvids, Krūmiņš Heinrichs, Kurmītis Zigurds, Meideris Ludvigs, Ozols Ernests, Puriņš Kārlis, Puriņš Rūdolfs, Puriņš Viktors, Rawa Arturs, Saukants Harijs, Sutta Pēteris.

Rotenburgas latviešu koris

Soprāni: Amoliņa Erna, Dīzenbaka Elvira, Ķīse Mērija, Krinte Alīse, Lapše Hilda, Leitāne Helēne, Meirāne Ludmilla, Seska Zelma, Ūdre Marta, Zandberga Mirdza.

Ālti: Bučivska Marta, Lindikova Irma, Martinska Milda, Miezīte Anna, Miezīte Ārija, Priekule Alīda, Tīmane Anna, Treile Matilde, Zepe Marta.

Tenori: Ābele Rūdolfs, Drande Kārlis, Gercs Alfrēds, Ķīsis Volde-mars, Meldris Kārlis.

Basi: Gercs Arnolds, Dunovs Osvalds, Jēkabsons Hugo, Kārlietis Mudis, Krints Žanis, Selga Aleksandrs, Zeps Leons.

Streitbergas latviešu koris

Soprāni: Berga Hildegarde, Brante Vera, Kiusala Gaida, Krūma Erna, Pērkone Alīse, Šverne Lilija, Tauriņa Olga, Trauciņa Olija, Verikas Erika, Žāgere Alīda.

Ālti: Brante Anna, Gintere Alma, Grimza Maija, Grīnupe Nedda, Grīnupe Silvija, Markuse Zelma, Mežaka Irēne, Viķele Elza.

Rotveillas latviešu koris

Soprāni: Ābelīte Alma, Dāboliņa Aina, Dāve Paulīne, Dūmiņa Anna, Ikāuniece Eleonora, Kandroviča Katrīna, Logina Austra, Skuja Līgita, Skuja Nora, Untiņa Valija, Velika Anna, Vosekalna Millija, Vosekalna Rīta, Vosile Lūcija.

Ālti: Altāna Austra, Dāboliņa Marija, Eglīte Ausma, Graudiņa Ilga, Jurjāne Austra, Petkeviča Irene, Stankeviča Aina, Ūdre Lidija, Vosekalna Eleonora, Vosekalna Olga.

Tenori: Baltārs Augusts, Kandrovics Leons, Krūmiņš Eduards, Liepkalns Pēteris, Liepkalns, Skuja Arturs, Teilāns, Ūdris Jēkabs, Usanovs Aloīzs.

Basi: Ābele Arturs, Bērziņš Arvids, Dāboliņš Andrejs, Eglītis Bruno, Ierasts Voldemars, Kauliņš, Kizins Jānis, Krūmiņš Arturs, Kucko Stanislavs, Mitenbergs Žanis, Untiņš Kārlis.

Vireburgas latviešu koris

(Sarakstu nav iesniedzis)

Dziesmu teksti

Dievs, svētī Latviju!

Mūz. K. Baumaņa

Dievs, svētī Latviju,
Mūs' dārgo tēviju.
Svētī jel Latviju,
Ak svētī jel to!

Kur latvju meitas zied,
Kur latvju dēli dzied,
Laid mums tur laimē diet,
Mūs' Latvijā!

Dāvida 19. dziesma

Mūz. E. Melngaila

Debesis daudzina Dieva dižu garu,
Visa plaša pasaule pauž viņu varu.
Diena teic dienai, nakts naktij liecina:
Nav dziesmu, valodu, kas Viņu niecina!

Planetas peldošas bezgala baros,
Zvaigžņu nakts, vizoša atsauļu staros,
Teic Dieva garu,
Pauž Viņa varu!

Atdzejojis E. Melngailis

Beverīnas dziedonis

Mūz. J. Vītola

Beverīnas staltā pili
Tālivaldis valdīja,
Viņa slava tālu, tālu
Visā zemē izpaudās.

Igaunīši, bālenīši,
Naidu cēla Latvijā:
Viņas pilij virsū mēcās,
Skaudras bultas šaudīja.

Kaņa vētra, kaņa vētra pili gāzīs gruvekļos!
Ai, ai, aijajā! pili gāzīs gruvekļos!
Ozolrungas, egļu vāles galvas skaldīs varoņiem!
Ai, ai, aijajā! galvas skaldīs varoņiem!
Augstu, augstu vaļā logā — vaļā logā
Vaidelotīs parādās — parādās:
Sirmiem, matiem, baltu bārzdu — baltu bārzdu,
Vaidu kokle rociņās — rociņās.

Strinkšēja kokle, dziedāja vecais,
Igauniem vāles iz rokām šļuka.
Nu vairs nerūca kaņa bungas,
Nu vairs nekvieca somu dūkas.
Dziesmu vairogs atsita bultas,
Dziesmu skaņa pārņēma troksni,
Dziesmu vara aizdzina kaņu,
Tautu izglāba dziesmu gars!

Gaismas pils

Mūz. J. Vītola

Kurzemīte, Dievzemīte,
Brīvas tautas auklētāj'!
Kur palika sirmie dievi,
Brīvie tautas dēliņi?

Ātri grima, ātri zuda
Gaismas kalna staltā pils, —
Tur guļ mūsu tēvu dievi,
Tautas gara greznumi.

Tie līgoja vecos laikos
Gaismas kalnā.
Visapkārt egļu meži,
Vidū gaiša tautas pils.

Sirmajami ozolami
Pēdīgajā ziedu dod:
Tas slēpj svētu pils vārdu
Dziļās siržu rētiņās.

Asiņainas dienas ausa
Tēvu zemes ielejā,
Vergu valgā tauta nāca,
Nāvē krita varoņi.

Ja kas vārdu uzminētu,
Augšām celtos vecā pils,
Tālu laistu tautas slavu,
Gaismas starus margodam'!

Tautas dēli uzminēja
Sen aizmirstu svētumu:
Gaismu sauca, — gaisma ausa!
Augšām cēlās gaismas pils.

Auseklis

Senatne

Mūz. E. Melngaiļa

Tur burvīgā gaismā viss zaigo un laistās,
Ik skaņa tur dziesmās un saskaņās saistās,

Pār pļavām, pār mežiem tur meitenes līgo, —
No kalna uz kalna tur ugunis spīgo, līgo!

Visapkārt kā noslēpums drūmi guļ sils,
Tur glāžu kalns mirgo, tur ūdens pils,

Iz niedoļa nāras sald-sērīgi smejas
Un mēnesnīcā tur laumas vij dejas:

Bez saulītes vakarā bāri tur dzied,
Tie bargu kungu gaitās iet...

Bet melna čūska jūrā maļ miltus,
Tie jāēd būs tiem, kam vara un viltus.

Tur kaļā jāļ bāliņš — aust asiņains rīts —
Pret ienaidniekiem ass zobens trīts.

Tad augšā kāps pilskalns iz senseniem laikiem,
Iz simtsgadu miega caur dūmiem un tvaikiem.

Dies saulīte atkal trīs krāsaina:
Drīz zila, drīz zaļa, drīz sarkana.

Rainis

Latvju himna

Mūz. A. Kalniņa

Mēs gribam būt kungi mūsu dzimtajā zemē,
Mēs gribam paši sev likumus lemt.
Tā zeme ir mūsu, tās pilsētas mūsu,
Mēs negribam lūgt to, kas mūsu, bet ņemt.

Tā zeme ir mūsu, tās pilsētas mūsu,
Un mūsu šī Baltajā jūrā mūždien,
Mūsu tēvi te cieta, mūsu asins te lieta,
Viss, viss pie šīs zemes simtu saitēm mūs sien.

Mūsu tēvi te cieta, mūsu asins te lieta.
Tā zeme ir mūsu, ir mūsu — jā gan.
Caur simtgažu vaidiem, zem varmāku spaidiem
Šo-baltdien vēl dzidri mūsu mēle te skan.

Tā zeme ir mūsu, tā Dieva un Laimas
Latvju tautai sen senis līdzdotais pūrs.
Tā zeme ir mūsu. To nedos vairs svešiem
Ne zemgal's, ne latgal's, ne sēlis, ne kūrs.

V. Plūdonis

Latvija daiļa

Mūz. V. Ozoliņa

Latvija daiļa, Dievzeme svēta,
Tu mūsu dārgums, mūs zelta laime,
Tu tautas varoņu asinīmi atpirkta,
Tevi mēs cildinām, tevi augsti sveicam.
Līgo!

Latvija daiļa, tēvzeme mīļa,
Tevi mēs mīlēsim līdz mirtai nāvei,
Tev visi ziedosim visus savus spēkus,
Tevi mēs slavenu, laimīgu celsim.
Līgo!

Dr. J. Sanders

Ceļš uz dzimteni

Mūz. J. Zāliša

No dzimtenes sapnis atnāca
Un miegā mani apsveica,
Un teica: „Celies un stiprinies,
Un raugies, kur ceļš uz dzimteni iēs”.

Es zinu, kur ceļš uz dzimteni iet,
Kur sārtā saule vakaros riet.
Kur birzīs vēsmiņā sačukstas,
Kur burbuļo strautiņš pie ceļmalas.

Kur savieši stāv pie gruvešiem,
Un ilgu smaids uz vaiga tiem,
Un prieki, viņus apsveicot,
Nāk drupu kopiņas apzeltot.

Tur āres latviski gavilē,
Tur visam mīlam ir piemītne,
Kā ceļu uz turieni nezināt,
Tu mana mīļā dzimtenes māt’?!
P. Blaus

Latvijā

J. Akuraters.

Tur zinu tevi, zeme senā,
Kur lejas zaļo, meži šalc,
Tur pērkons liksmi jodus dzenā,
Un saules prieks nāk sirdī salds.

Tur dzirdu tevi, senā daina,
Kad uguns mirdz un līgo skan,
Tad burvība šo dzīvi maina,
Tiek dvēsele atkal jauna man.

Tur varoņiem un senčiem dusa,
Tur jaunas ciltis cīņā iet,
Tā latvju zeme, kuŗa klusa,
Tā latvju tauta, kuŗa dzied.

Mūz. P. Barisona

Birzīm rotāts

Mūz. V. Dārziņa

Birzīm rotāts Gaisiņš, latvju milzīs,
Laistās spožā saules sidrabā.
Mīļā Latvija, kaut tu jel būtu
Tāda cēla, balta, dižena.

Pakalni ja kliegtu, lejas brēktu,
Debess pazaudētu savu spožumu.
Latvija, kamēr mēs elpot spētu,
Mūsu mīlestībai ticī tu!

Dārgā dzimtene, kaut tu jel būtu
Tāda cēla, balta, dižena.

K. Jēkabsons

Laulukoor "Kalev ja Lindast"

Veel kaitse kange Kalev oma lapsi,
Ja opeta neid vahvalt voitlema,
Ning Linda ema orner rosukesi
Veel ikka kasvata ja kosuta.
Ja prüus, kuldne, saada koidu sära
Veel üle püha, kalli kodumaa!
Oh vübi veel, oh vübi veel, oh vübi veel
ohübi veel, oh vübi veel,
Et Sinu kotka tüvad,
Ka vaimu kütned eesti rahvalt vüvad
Ka vaimu kütned eesti rahvalt vüvad.

Lügšana

Müz. M. Herma.

Tu stiprais valdniek, sargi savus bērnus.
Dod drosml tiem, kad vajag cīņā stāt.
Un jaunām audzēm labā zemes mäte,
Lauj savā mīlā dzīves spēkus krāt.

Lai brīves ausma atplaukst zelta mirdzā
Reiz pāri mūsu dārgai tēvijai.
Ak, nenovērs no tautas laipno vaigu,
Bet ērgļa spārniem nes caur nakti baigu.

Valiok, dalgeli!

Juozas Strolia

Valiok, dalgeli, valiok! valiok šieneli, valiok!
Nepapustes, dalgelio, nepapiausi šienelio,
Nemylejes mergeles, neparvesi marteles,
Valiok, dalgeli, valiok! valiok šieneli, valiok!

Valiok, dalgeli, valiok! valiok šieneli, valiok!
Vai pustisiu dargeli kiekviena pradalgele,
Vai lankysiu mergele kiekviena nedēlēle!
Valiok, dalgeli, valiok! valiok šieneli, valiok!

Valiok, dalgeli, valiok! valiok šieneli, valiok!
Kai išpiausiu pievele šalia lauko lankužele,
Tad parvesiu mergele tēveliu dukrytēle.
Valiok, dalgeli, valiok! Valiok, šieneli, valiok!

Liaudies motyvais

Sveika, izkaptiņ, sveika!

Mūz. J. Stroļa

Sveika, izkaptiņ, sveika! Sveiks, sieniņ, sveiks!
Nelīdzēs izkaptiņ', nenopļaus sieniņ',
Nemilēs meitiņu, nevedīs māršiņu
Vai ļauj vēl laiciņu pļaviņa.

Vai gaidīs vēl nedēļiņu meitiņa?
Kad nopļaušu pļaviņu, ievākšu siēniņu,
Tad vedīšu meitiņu, tēvam meitu.
Sveika, izkaptiņ, sveika! Sveiks, sieniņ, sveiks!

Lietāvju tautas dziesma

Dziedot dzimu, dziedot augu

Harm. A. Kalniņš

Dziedot dzimu, dziedot augu, dziedot mūžu nodzīvoj'.
Dziedot nāvi ieraudzīju, Dieva dēlu dārziņā.
Tricēj' kalni, skanēj meži, aijā, skanēj meži
Kad tik vien es dziedāj'.
Saka ļaudis dzirdēdami, lakstīgala skaisti dzied,
Auni, kājas, lakstīgala, dzīsim govīs paganīt.
Tu dziedāsi ievainēi, aijā, ievainēi,
Es gotiņas ganīdam'.

Tautas dziesma

Rīgas torņa gala zīle

E. Melngaiļa

Cekulaina zīle dzieda, ē, ai-ja-ja!	Tu dziedāsi rozītēsi, ē, ai-ja-ja!
Rīgas torņa galiņāi. ē, ai-ja-ja!	Es meitiņu pulciņā-i. ē, ai-ja-ja!
Laidies, zīle, zemītēi, ē, ai-ja-ja!	Ja tu skaitī nedziedāsi, ē ai-ja-ja!
Nāc man līdzī Kurzemē-i. ē, ai-ja-ja!	Uzlaidīšu vanadziņu. ē, ai-ja-ja!

Tautas dziesma

Pūt, vējiņi

A. Jurjāna

Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,	Kuŗu krogu es izdzēru?
Aizdzen mani Kurzemē.	Kam noskrēju kumeliņ?
Kurzemniece man solīja	Pats par savu naudu dzēru,
Sav' meitiņu mālējiņ'.	Pats skrēj savu kumeliņ'.
Solīt sola, bet nedeva,	Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,
Teic man lielu dzērājiņ'.	Aizdzen mani Kurzemē.
Teic man lielu dzērājiņ'.	Kurzemniece man solīja
Kumeliņa skrējējiņ'.	Sav' meitiņu malējiņ.

T. dz.

Kuŗš putniņis dzied tik koŗi

J. Kalniņa

Kuŗš putniņis dzied tik koŗi,
Kā dzied koŗi lakstīgal',
Kuŗš brālītis tā mīl māsu,
Kā mīl mani tautu dēls.
Ar svārkiemi man apsedze,
Kājas tina kaŗokā.
Uz celiņa roku sniedze,
Krogā siera gabaliņ'.

T. dz.

Div' pļaviņas es nopļāvu

A. Feila

Div' pļaviņas es nopļāvu
Sarkanāi āboliņ.
Dod, Dieviņi, siltu sauli,
Labu vēju kaltējot.
Pati māku sienu pļauti,
Pat' izkapti asināt.
Tik vien lūdzu tautu dēlu,
Lai sakrautu kaudzītē.
Es iedevu baltu kreklu
Savam siena pļāvējam.
Lai tas līdzi līgojāsi
Ar to balto āboliņ'.

T. dz.

Jāņu vakars

E. Melngaiļa

Līgo saule vakarāi,
Līgo gani sētiņāi.
Līgo pati mīļā Māra
Telītēmi vārtu vērt.
Jauni puīši, jaunas meitas,
Puŗkojati klētes jumtu!
Visu gadu Jānīts nāca,
Nu atnāca ņovakari.
Dimdēj' zeme atnākoti,
Skanēj pieŗi nolēcot.
Jānīts nāca par gadskārtu
Savus bērņus apraudzīti,
Vai ēduŗi, vai dzēruŗi,
Vai Jānīti daudzinaŗa?
Ij ēduŗi, ij dzēruŗi,

Ij Jānīti daudzinaŗa.
Ai, Jānīti, Dieva dēlis,
Ko tu vedi vezumāi?
Meitām veŗu ziļu rotu,
Puiŗiem caunu cepurītes.
Sit, Jānīti, vaŗa bungas
Vārtu staba galiņāi,
Lai sanāca Jāņa bērņi
No maliņu maliņāmi.
Lai sanāca Jāņa bērņi,
Jāņu zāles kaisīdami.
Jāņu dienu Dieva dēlis
Saulē meitu sveicināŗa.
Jauni puīŗi, jaunas meitas,
Jāņu nakti neguŗati.

T. dz.

Tev mūžam dzīvot, Latvija

Mūz. J. Mediņa

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā saulei, kas mirdz debess klajā!
Tu jauna zvaigzne zvaigznājā,
Kas uzlēkusi nule tajā!
Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā jūrai, kas tev šalc pie kājām!
Pats Dievs sensenis svētīja
Še tavas āres mums par mājām!
Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā jūrai lepni, saulei cēli.
Tu mūsu māte dārgajā,
Mēs tavas meitas, tavi dēli.
Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Tu tēvzeme mums Dieva dota
Lai latvju tauta vienotā,
Aug spēkā, slavā, daiļumā!

V. Plūdonis

Dievs, sargi mūsu tēvu zemi

Harm. Arn, Kalnājs

Dievs, sargi mūsu tēvu zemi,
Ka viņa ziedoša un stipra top!
Pats viņai saules mūžu lemi
Un to ar Tēva uzticību kop,
Ka taisnība un miers še sastopas,
Un augļu pilnas druvas ligojas.

Dievs, mūsu dārgo tautu svētī
Un viņu vienprātībā uzturi,
Ar mantām pildi viņas klēti,
Kas nezūd viesulī nedz ugunī.
Tad tikumiskie spēki pastāvēs,
Un visās cīņās viņa uzvarēs.

Lai Dieva svētais gars tos pilda,
Kam tautas labklājība rūpēt rūp,
Ar mīlestību sirdis silda,
Ka ienaida un melu ēkas drūp.
Tad būsīm viena sirds un dvēsele,
Un gaiši staros mūsu nākotne.

J. Ermanis

Gājēja dziesma naktī

V. Gēte

Mūz. J. Vītola

I.

Tu, kas mīti debesīs
Vaimanas un sāpes remdi,
Tam, kas vairāk novārdzis,
Vairāk atspirgšanas dzemdi,
Ak, cik prāts man nepiekusa!
Ko līdz prieks un pūliņš grūts?
Salda dusa, salda dusa
Nāc, ak nāc iekš manas krūts.

II.

Celnieks nakti ilgojas
Mājās kļūt, kur mieru bauda,
Zvaigznēs skaties, nemaldies,
Nāks no augšas tevīm jauda,
Mīļas rokas tevi gaida,
Tevi apkāmt pretī nāks.
Tad bez naida, tad bez vaida
Sirds tad mierā atspirgt sāks.

Tulk. J. Alunāns

Tēvijai

Mūz. A. Jurjana

Tev, dārgā tēvija, tev dziesmas lai spēcīgi skan!
Tu sentēvu dusas vieta,
Tu mātes šūpulis.
Lai lēni un liegi tās skan!
Un augšup lai ceļas,
Lai augšup uz debesīm ceļas,
Lai žēlīgais debesu valdnieks
To izdzird tur augstumos:
Viņš tēvijai sargs ir un palīgs,
Ir palīgs un sargs grūtumos,
Tev, dārgā tēvija, lai mūsu dziesmas skan!
Tev, dārgā tēvija, tev dziesmas lai spēcīgi skan!

Kungs Dievs, Tevi lūdzam,
Kungs Dievs, mūs klausī!
Ar savu visspēcīgo roku
Novērsi tēvijai ļaunu,
Dod piedzīvot laimīgus laikus,
Lai tēvija uzplaukt mums var.
Kungs Dievs, tevi lūdzam,
Kungs Dievs, mūs klausī.
Un piešķir Tu baltas dienas Latvijai,
Ak, Kungs un Dievs piešķir tai,
Ko lūdzam Tev no sirds.

Tev, dārgā tēvija, tev slavu dziedāsim,
Kamēr mums pukstēs sirds,
Lai skan tev skaļa slava, skan
Tev, dārgā tēvija, lai skaļa slava skan!

A. Jurjans

Komponistu biografijas

Prof. Ādolfs Ābele dzimis 1889. g. Blomes skolā kā skolotāja dēls. Kompozīciju un ērģeļu spēli studējis Pēterpils konservātorijā. Pēc konservātorijas beigšanas kapelmeistars 4. Vidzemes strēlnieku pulkā. Kādu laiku pavada vācu gūstā. Ar 1918. g. darbojās Liepājā par ērģelnieku, koŗu diriģentu, mūzikas pādagogu un Liepājas tautas konservātorijas vadītāju. No 1924. g. vada Latvijas valsts konservātorijas speciālās kompozīcijas klasi. Kā komponists ievērojams ar savu izsmalcinātību un izmeklētu harmoniju kolorista nojautu. Komponējis darbus simfoniskam orķestrim, solo un koŗa dziesmas. Izcila personība kā koŗa diriģents. Spoŗus panākumus guvis, koncertējot Ziemeļeiropas valstīs ar studentu koŗi „Dziesmu vara“. Atrodas Vācijā trimdā (Ambergā), Hersbrukā.

Baumaņu Kārlis (1835—1905). Beidzis Valkas skolotāju semināru. Kompozīciju macījies privāti pie Tomasa un Hlavača Pēterpilī. Pirmais latviešu komponists, kas latviešiem devis pirmo oriģināldziesmu, Latviešu tautas lūgšanas „Dievs, svētī Latviju“ autors.

Pēteris Barisons (1904). Kompozīciju studējis Latvijas valsts konservātorijā. Latvijas valsts konservātorijas mūzikas teorijas klases vadītājs. Latvijas nacionālās operas diriģents. Komponējis 3 simfonijas, simfoniskus tēlojumus, instrumentālmūziku, solo un koŗa dziesmas.

Volfgang Dārziņš (Komponista Emīla Dārziņa dēls, 1906). Beidzis kā laureāts Latvijas valsts konservātorijas kompozīcijas un klavieru klasi. Komponējis svītas simfoniskam orķestrim, klavieru koncertus, sonātas, variācijas, instrumentāldarbus, kantātes, solo un koŗa dziesmas. Darbojies arī par mūzikas kritiķi. Simbrīžam atrodas Vācijā, Eslingā.

Alfreds Feils (1907). Beidzis Latvijas valsts konservātorijas kompozīcijas un ērģeļu klasi, Rakstījis darbus orķestrim, klavierēm, solo un koŗa dziesmas. Daugavpils tautas konservātorijas direktors. 1941. g. boļševiki Feilu aizveda uz Sibīriju.

Minna Herma (1864—1941). Kompozīciju un ērģeļu spēli mācījusies Pēterpils konservātorijā. Pirmā igauņu profesionālā skaņu māksliniece. Koncertējusi Anglijā, Vācijā un dzimtenē. Komponējusi kantāti „Kalevs un Linda“, solo un koŗa dziesmas.

Jurjānu Andrejs (vecākais no trim brāļiem komponistiem; 1856—1922). Beidzis Pēterpils konservātorijas kompozīcijas, ērģeļu un meŗraga klasi. Pirmais akadēmiski izglītotais latviešu mūziķis. Lieli nopelni latviešu tautasdziesmu melodiju krāšanā un zinātniskā pētīšanā. Darbojies par mūzikas pādagogu, diriģentu un daudz koncertējis dzimtenē un arī ārpus tās robeŗžām. (Brāļu Jurjānu meŗragu kvartets). Ilggadīgs Čaŗkovas konservātorijas direktors. Komponēji orķestrim simfoniskus tēlojumus, čello koncertu, kantātes, instrumentāldarbus, solo un koŗa dziesmas.

Arnolds Kalnājs dzimis 1906. g. Vaives pagasta kā lauksaimnieka dēls. Kompozīciju un ērģeļu spēli mācījies Latvijas valsts konservātorijā. Darbojies par pādagogu Cēsu valsts mūzikas skolā, vēlāk par šīs mācības iestādes vadītāju. Ērģelnieks un mūzikas un dziedāšanas skolotājs Cēsu valsts skolotāju institūtā un Cēsu valsts ģimnazijā. Komponējis vokāl un instrumentāldarbus, Simbrīžam atrodas Vācijā, Mercfeldē pie Nirnbergas.

Alfreds Kalniņš (1879). Kompozīciju un ērģeļu spēli studējis Pēterpils konservātorijā. Ģeniāls improvizators un slavens komponists un ērģeļu virtuozs. Komponējis operas „Baŗuta“, „Dzimtenes atmoda“, baletu „Staburags“, tēlojumus simfoniskam orķestrim, klavieru un instrumentāl-

darbus, kantātes, ap 500 solo dziesmu un dziesmas korim. Darbojies par mūzikas raktnieku, kritiķi un diriģentu. Latvijas valsts „Tēvzemes balvas laureāts“.

Jānis Kalniņš (Komponista Alfreda Kalniņa dēls — 1904). Kompozīciju un ērģeļu spēli mācījies Latvijas valsts konservātorijā, Latvijas nacionālās operas diriģents. Komponējis operas „Ugunī“, „Lolitas brīnumputns“, „Hamlets“, simfoniju, simfoniskus tēlojumus, instrumentāldarbus, solo un koŗa dziesmas. Atrodas Vācijā angļu zonā.

Prof. Jānis Mediņš (jaunākais no trim brāļiem komponistiem; 1890). Mūzikā izglītojies Rīgā. Ievērojams un ražīgs komponists. Viens no latviskākiem latviešu komponistiem savos darbos. Komponējis operas „Uguns un nakts“, „Dievi un cilvēki“, „Sprīdītis“, „Luteklīte“ un baletu „Mīlas uzvara“, simfonijas, simfoniskus tēlojumus, klavieru un čello koncertus, sonātu, mazāku formu darbus klavierēm, instrumentāldarbus, kantātes, solo un koŗa dziesmas. Latvijas radiofona galvenais diriģents un instrumentācijas klases vadītājs Latvijas konservātorijā. Šimbrīžam uzturas Vācijā angļu zonā.

Emīls Melngailis (1874 —). Kompozīciju studējis Drezdenē un Pēterpilī. Ievērojams latviešu mūzikas folkloras pētnieks un tautasdziesmu melodiju vācējs. Savācis ap 3000 tautasdziesmu meldiju. Īpatna persona latviešu komponistu vidū. Lielī nopelni latviešu koŗa dziesmas latviskā stīla izkopšanā. Komponējis baletu „Turaidas roze“, klavierminiatūras, dejas un dziesmas instrumentālsamblim, tēlojumus orķestrim, solo un koŗa dziesmas.

Ozoliņš Voldemārs (1896). Kompozīciju studējis Latvijas valsts konservātorijā. Komponējis galvenokārt vokālo mūziku — solo un koŗa dziesmas. Atrodas Vācijā, Blombergā.

Jozas Strolīa dzimis mūzikālā ģimenē Lietuvā. Pazīstams kā tautasdziesmu harmonizētājs un mūzikas pīdagoģs.

Prof. Jāzeps Vītols (1863). Beīdzis Pēterpils konservātorijas kompozīcijas klasi kā laureāts ar zelta medaļū. Turpat saīstīts par mūzikas teorijas mācības spēku un pēc Rimski-Korsakova nāves viņam ūztic kompozīcijas teorijas augstāko formu klases vadību. 1918. g. nodībinoties Latvijas brīvvalstīj, prof. J. Vītols atgriežas dzīmenē. Noorganizē Latvijas nacionālo operu, Latvijas valsts konservātoriju un īr ī visur klāt, kur kas saīstās ar latviešu mūzikas pasākumiem. Latvijas valsts konservātorijas rektors un speciālās kompozīcijas klases vadītājs nepārtraukti līdz 1944. g., kad kopā ar daudziem tūkstošiem tautiešu ūzņemas smagas un grūtas bēģļu gaitas, lai dotos ūz Vāciju. Šimbrīžam atrodas Detmoldā un īr arvien vēl darba prieka un enerģijas pilns. Komponē, vada turienes latviešu mūzikas skolu un nododas īemīļotam pīdagoģa darbam. Pie prof. J. Vītola savu mūzikālo īzglītību guvuši visi latviešu vidējās, jaunākās un lielākā daļa vecākās paaudzes komponisti, kā arī daudzi kaimiņtātu : īgaunū un lietuviešu komponisti. Prof. J. Vītola audzēkņu skaīts snīedzas pāri 400, un to statrpā īr tādi pasaulsīlavenī komponisti kā Stravīnskīs, Prokofjevs u. c. Ja mēs ar lepnumu varam raudzīties ūz mūsu mūzikas kultūras augstājiem sasnieģumiem Latvijas brīvvalsts laikā, tad tas īr prof. J. Vītola darba rezultāts, kamdēļ viņa personība mūžam apmīrdzēs latviešu mūzikas druvu.

Prof. J. Vītols producēģas gandrīz visās mūzikas formās, īzņemot operu. Simfonijas, ūvertīras, svītas, kvarteti, sonātas, variācīģas, balādes, prelūdīģas, kantātes, ap 200 solo dziesmu un pāri par 250 koŗa dziesmu.

Daudzi instrumentāl un vokāldarbi godalgoti un pazīstami tāļu ārpus dzimtenes robežām. Ievērojot lielos nopelnus latviešu mūzikas druvā, kā pirmajam pieskirta augstākā latviešu tautas atzinība — „Tēvzemes balva“.

Jānis Zālītis (1884—1943). Kompozīciju un ērģeļu spēli studējis Pēterpils konservātorijā, Ievērojams mūzikas kritiķis un mūzikas rakstnieks. Komponējis instrumentāldarbus, solo un koŗa dziesmas.

Satiksmes iespējas ar Nirnbergu

Autobusu satiksme darbdienās

No Nirnbergas galv. stac.	No Altenfurtas (Gasth. Diana)
5.30	6.08
6.30	7.08
7.30	8.08
8.30	9.08
12.30 tikai sestdienās	13.08 tikai sestdienās
13.30 " "	14.08 " "
14.30 " "	15.08 " "
15.30	16.08
16.30	17.08
17.30	18.08
18.30	19.08
19.30	20.08

Vilcienu satiksme

Atiet no Nirnbergas	Pienāk Fisbachā	Gala stacija
7.25	7.40	Altdorfa
8.02	8.17	Regensburga-Pasava
11.59 (tikai darbd.) (sestd. neiet)	12.14	Neumarkta
12.25	12.40	Altdorfa
12.55 (tikai sestd.)	13.10	Neumarkta
13.32	13.47	Regensburga-Pasava
13.36 (tikai sestd.)	13.51	Wendelstein
15.11 (tikai sestd.)	15.26	Wendelstein
16.24 (tikai darbd.) (sestd. neiet)	16.39	Altdorfa
16.44	16.59	Neumarkta
17.46 (izņ. svētd.)	18.01	Neumarkta
17.56	18.11	Altdorfa
18.36	18.53	Altdorfa
21.09	21.24	Altdorfa

No Fisbachas
atiet

6.03
6.15
7.01 (izņ. svētdienas)
7.21

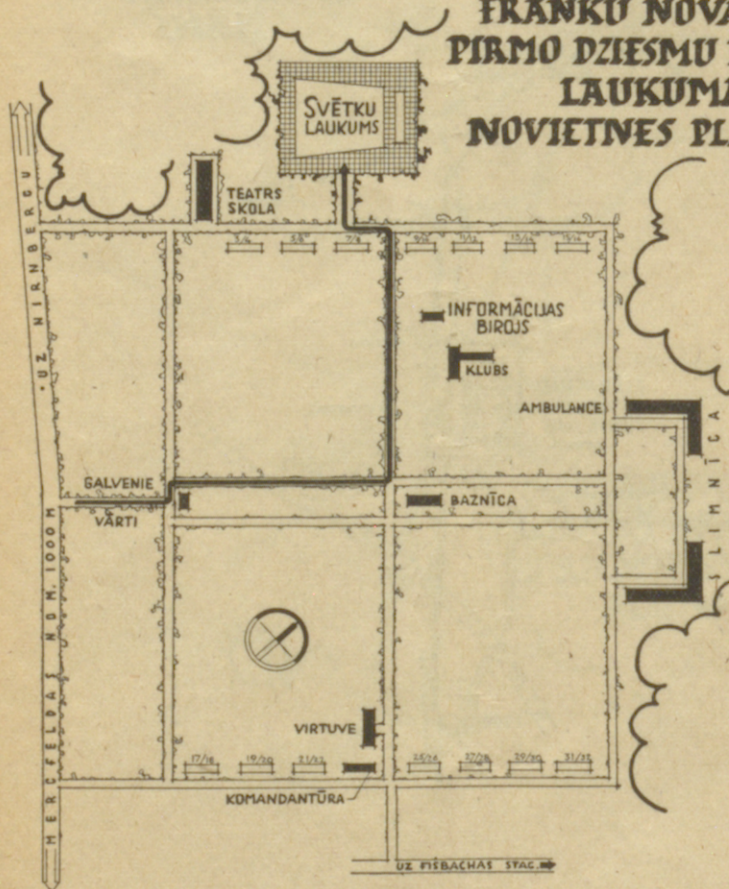
Pienāk
Nirnbergas galv. st.

līdz. Dutzenteichai
6.30
7.16
7.36

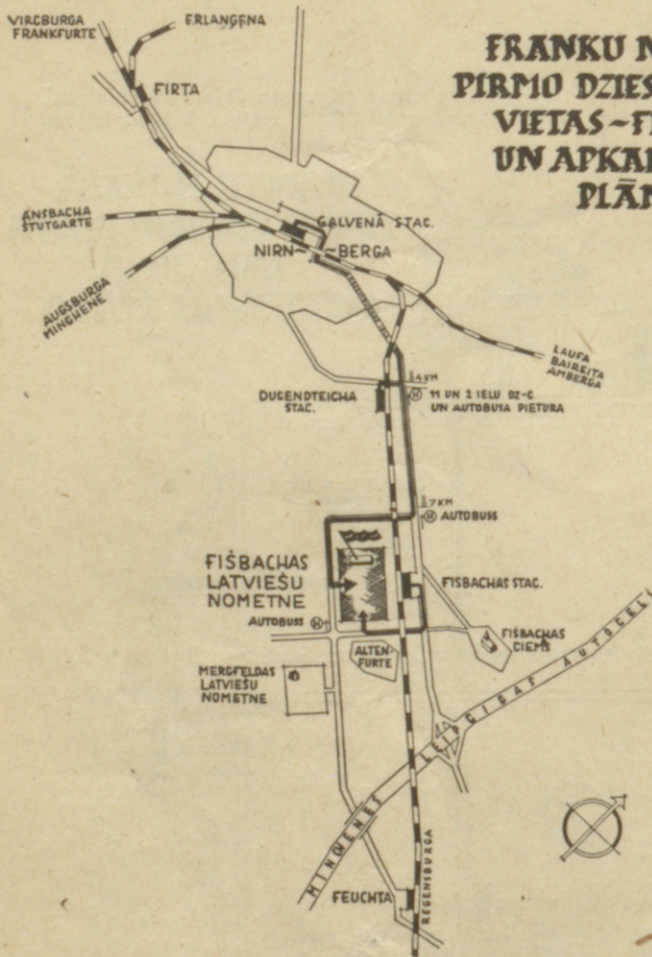
8.13	8.28
9.05	9.20
11.05	11.20
13.35	13.50
15.46 (tikai sestdienās)	17.01
17.45 (tikai darbd. sestd. neiet)	18.00
18.54	19.09
19.45	20.00
20.54 (izp. svētdienas)	21.09

Tramvajs Nr. 2 un 11 no Nirnbergas galv. stac. līdz Dutzenteichai.
No Dutzenteichas līdz Fišbachas latviešu nometnei 4 klm. kājām.

FRANKU NOVADA PIRMO DZIESMU DIENU LAUKUMA NOVIETNES PLĀNS

FRANKU NOVADA PIRMO DZIESMU DIENU VIETAS - FIŠBAHAS UN APKAIMES - PLĀNS

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0302060510

0.5045

N M-2
11320